

Υφυπουργείο Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ 2023 ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ 2024

Καλημέρα σας. Σας καλωσορίζω στη σημερινή παρουσίαση για τον απολογισμό του έργου του Υφυπουργείου Έρευνας, Καινοτομίας και Ψηφιακής Πολιτικής κατά το 1^ο έτος διακυβέρνησης, καθώς και των κύριων δράσεων του Υφυπουργείου για το έτος 2024.

Πριν ξεκινήσουμε, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον προκάτοχό μου, κο Φίλιππο Χατζηζαχαρία, ο οποίος κατά το 2023 έφερε εις πέρας επιτυχώς ένα δύσκολο έργο που έθεσε τις βάσεις για αυτά τα οποία θα συζητήσουμε σήμερα.

Ο στόχος μας είναι απλός: η μετάβαση σε ένα σύγχρονο, ψηφιακό κράτος. Παρότι αυτή η πρόταση υπονοεί μια αρχή και ένα τέλος, τα πράγματα δεν είναι έτσι. Η ταχύτητα την οποία επιβάλλει η αλλαγή στις τεχνολογικές εξελίξεις, μετατρέπει τη ψηφιακή μετάβαση σε μια συνεχή δράση και σχεδιασμό. Μέσα από αυτή τη μετάβαση, θα ενισχύσουμε την αναπτυξιακή προοπτική και την ανταγωνιστικότητα της κυπριακής οικονομίας, και θα βελτιώσουμε την καθημερινότητα των πολιτών.

Αυτός ο στόχος, μεταφράζεται σε 3 βασικούς και αλληλένδετους άξονες δράσης:

1. **την ψηφιακή πολιτική**, που αφορά: Ενίσχυση του ψηφιακού οικοσυστήματος του κράτους και την επίτευξη των στόχων της Ψηφιακής Δεκαετίας 2030, με έμφαση – όπως θα δούμε – την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, και τον εκσυγχρονισμό των υποδομών και της λειτουργίας της κρατικής μηχανής.
2. **την κυβερνοασφάλεια**, που αφορά στην θωράκιση των κρίσιμων υποδομών της χώρας και την ενίσχυση του πλαισίου κυβερνοασφάλειας στις επιχειρήσεις αλλά και στην κοινωνία γενικότερα, και τέλος
3. την δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για **την έρευνα και την καινοτομία**, με έμφαση στη διασύνδεση της έρευνας με τον παραγωγικό ιστό αλλά και την ενίσχυση των ικανοτήτων και της εξωστρέφειας του οικοσυστήματος.

Θα παρουσιάσω τα θέματα σε κάθε ένα από αυτούς τους άξονες – συζητώντας τι έχει επιτευχθεί και τι βρίσκεται σε εξέλιξη.

ΑΞΟΝΑΣ 1: ΨΗΦΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Όσον αφορά στην ψηφιακή πολιτική, οι δράσεις μας αναπτύσσονται σε τέσσερις βασικές διαστάσεις:

1. την ηλεκτρονική διακυβέρνηση
2. την αναβάθμιση των ψηφιακών υποδομών και της συνδεσιμότητας της χώρας
3. τις ψηφιακές δεξιότητες (πολιτών και επαγγελματιών) και
4. την ενίσχυση της ψηφιακής ωριμότητας των επιχειρήσεων

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση που αποτελεί και τον κυριότερο άξονα δράσης, αφορά στην ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και επομένως, στην αλληλεπίδραση του πολίτη, του επαγγελματία και της επιχείρησης με το δημόσιο. Πρόκειται για ένα τομέα όπου οι ευρωπαϊκοί δείκτες ψηφιακής ωρίμανσης δείχνουν ότι χρειαζόμαστε την περισσότερη βελτίωση.

Αναφέρω εδώ ψηφιακές υπηρεσίες που το Υφυπουργείο έθεσε σε παραγωγή κατά το 2023 και μέχρι σήμερα:

- **ηλεκτρονική Αίτηση για το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (ΕΕΕ)** του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, η οποία συνέβαλε στη μείωση του μέσου χρόνου εξέτασης αιτήσεων του ΕΕΕ σε 90 μέρες,
- **ψηφιακή υπηρεσία για Εγγραφή στον Εκλογικό Κατάλογο** του Υπουργείου Εσωτερικών, την οποία αξιοποίησαν πέραν των 2700 ατόμων από τον Νοέμβριο του 2023 που τέθηκε σε λειτουργία,
- **Πλατφόρμα Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης**, όπου από το Δεκέμβριο του 2023 που τέθηκε σε λειτουργία, 3.800 φυσικά και νομικά πρόσωπα υπέβαλαν σχετικές αιτήσεις, οι οποίες και θα εξεταστούν από το αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών, και
- **Πλατφόρμα «Φωνή των Πολιτών» για μη Δεσμευτικά Δημοψηφίσματα**, που τέθηκε σε εφαρμογή τον Μάρτιο 2024 μετά από σχετική εξαγγελία του Πρόεδρου της Δημοκρατίας, η οποία ενισχύει τη συμμετοχική δημοκρατία και βοηθά την Κυβέρνηση να αφουγκραστεί τις απόψεις και τις προσδοκίες των πολιτών.

Επιπρόσθετα, προχωρήσαμε σε ανάπτυξη νέων ή αναβάθμιση υφιστάμενων πληροφοριακών συστημάτων με τρόπο που να εξυπηρετούν συγκεκριμένες ανάγκες ή/και να βελτιώνουν ευρύτερα τη λειτουργία του δημοσίου. Συγκεκριμένα:

- Εφαρμόστηκε το **Σύστημα Διαχείρισης Υποθέσεων Νομικής Υπηρεσίας (e-Law)**, μέσω του οποίου αυτοματοποιήθηκε το σύνολο των διαδικασιών της υπηρεσίας,
- Στο πλαίσιο υλοποίησης της προεκλογικής εξαγγελίας του Προέδρου της Δημοκρατίας για επανασχεδιασμό, βελτιστοποίηση και **ψηφιοποίηση των διαδικασιών αδειοδότησης έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)** λειτούργησε η πρώτη φάση της διαδικτυακής πλατφόρμας «Digital One Stop Shop» για το Υπουργείο Ενέργειας, τον Ιούνιο 2023, με 250 περίπου έργα να έχουν είτε εξυπηρετηθεί ήδη, είτε να εξυπηρετούνται, όπως ανέφερε και στον δικό του απολογισμό ο Υπουργός Ενέργειας.
- Τροποποιήθηκε το **σύστημα της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ)** για να ανταποκρίνεται στις αλλαγές που αφορούν στο σύστημα αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων
- το **Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών**, τον Νοέμβριο 2023, μέσω της λειτουργίας του οποίου καταχωρήθηκε πληροφόρηση για 164.198 εταιρείες μέχρι σήμερα.
- Τέλος, το Υφυπουργείο διαχειρίστηκε το έργο για την λειτουργία τον Μάιο του 2023, **του τηλεφωνικού Κέντρου 1450** για υποστήριξη του Υπουργείου Εργασίας και του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας. Το κέντρο έχει διαχειριστεί μέχρι σήμερα πέραν των 360,000 τηλεφωνημάτων, με μέσο χρόνο αναμονής 30 δευτερόλεπτα, και μέσο χρόνο εξυπηρέτησης 3 λεπτά.

Αξίζει να αναφέρουμε πως τον προηγούμενο μήνα υπογράψαμε Συμφωνία Συνεργασίας με την εταιρεία-κολοσσό στον τομέα της τεχνολογίας Microsoft, για την προμήθεια 10,000 αδειών χρήσης Microsoft 365. Μαζί με τις 2,000 άδειες που ήδη έχουν διατεθεί, καλύπτεται η μετάβαση του συνόλου των δημοσίων υπαλλήλων της Κεντρικής Κυβέρνησης στην πλατφόρμα Microsoft 365, την πλέον διαδεδομένη σουίτα λύσεων αυτοματοποίησης γραφείου και επικοινωνίας, ενώ εντάσσεται για πρώτη φορά ενεργά στο Δημόσιο, η χρήση λύσεων υπολογιστικού νέφους (Cloud computing). Ταυτόχρονα, η συμφωνία αναμένεται να συμβάλει σημαντικά και στην επιτυχή εφαρμογή του πλαισίου ευέλικτης εργασίας στον δημόσιο τομέα.

Εντός του 2024, θα ανακοινώσουμε νέες ψηφιακές υπηρεσίες, που αναπτύσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας του Digital Services Factory του Υφυπουργείου, το οποίο ακολουθεί πολιτοκεντρική φιλοσοφία, εφαρμόζοντας σύγχρονες, ευέλικτες μεθοδολογίες ανάπτυξης συστημάτων – Μέχρι τον Ιούλιο του 2024 θα παραδοθούν 20 νέες ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Αναφέρω ενδεικτικά:

- Έκδοση Πιστοποιητικών Στρατολογικής Κατάστασης του Υπουργείου Άμυνας
- Υπηρεσίες του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού που περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων: τις αιτήσεις για Έκδοση και Ανανέωση Δελτίου Ταυτότητας και Διαβατηρίου και Επανεκδοση Πιστοποιητικών Γεννήσεως και Θανάτου.
- Αιτήσεις της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για Διορισμό / Αντικαταστάσεις και Μεταθέσεις Εκπαιδευτικών

Επιπρόσθετα, νέα συστήματα θα τεθούν σε λειτουργία:

- Επέκταση του συστήματος των **Κέντρων Εξυπηρέτησης του Πολίτη (ΚΕΠ)** μέσω των οποίων ο πολίτης θα μπορεί να διευθετεί ηλεκτρονικά ραντεβού για όλες τις υπηρεσίες των ΚΕΠ, αλλά και να εξυπηρετείται μέσω τηλεδιάσκεψης για αριθμό νέων υπηρεσιών.
- Πολύ σημαντική είναι η επέκταση και αναβάθμιση του **συστήματος Ιππόδαμος του Τμήματος Πολεοδομίας**. Το έργο αφορά νέες λειτουργίες, όπως οι αιτήσεις για Στρατηγικές Αναπτύξεις και Διατηρητέες Οικοδομές, και επέκταση του συστήματος στους Επαρχιακούς Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης τοπικής αυτοδιοίκησης την 1^η Ιουλίου 2024, με σκοπό τη διαχείριση της αδειοδότησης της ανάπτυξης (πολεοδομικών και οικοδομικών αδειών).

Εδώ πρέπει να σημειώσω πως ο Ιππόδαμος είναι και το πρώτο σύστημα στο οποίο εντάσσεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής υπογραφής εγγράφων για την υποβολή αιτήσεων, αλλά για σκοπούς έκδοσης της άδειας, από τους λειτουργούς των αρμόδιων αρχών.

Επιπρόσθετα, όπως γνωρίζετε, εργαζόμαστε για τη βελτίωση και πλήρη αποκατάσταση του συστήματος ejustice. Πρόκειται για μία διαδικασία που υλοποιείται σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, το Ανώτατο Δικαστήριο, την Ανάδοχο εταιρεία, και με την υποστήριξη εξωτερικού οίκου, η οποία απαιτεί σημαντική επένδυση χρόνου και προσπάθειας. Στόχος είναι ένα σύστημα πλήρως λειτουργικό, που να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες του τομέα και στις απαιτήσεις των χρηστών του. Για να πετύχουμε το στόχο κοιτάζουμε τόσο τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν και τις αλλαγές που απαιτούνται για να μπορεί το σύστημα να υποστηρίξει τον τομέα σε βάθος χρόνου, όσο και νέες απαιτήσεις που οι χρήστες θεωρούν απαραίτητες.

Να σημειώσουμε ότι στον τομέα της ηλεκτρονικής υγείας, όπως έχει ανακοινωθεί και από το Υπουργείο Υγείας, η Κύπρος βρίσκεται ανάμεσα στις πρώτες 12 χώρες της ΕΕ που έχουν προχωρήσει εντός Μαρτίου – Απριλίου 2024, με πιλοτική υλοποίηση του έργου της διασυνοριακής ανταλλαγής του συνοπτικού μητρώου υγείας και της ηλεκτρονικής συνταγής, το οποίο και διαχειρίζεται η Εθνική Αρχή Ηλεκτρονικής Υγείας. Με την εφαρμογή του έργου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, θα καταστεί δυνατή η ασφαλής ανταλλαγή δεδομένων υγείας μεταξύ επαγγελματιών υγείας στην ΕΕ, κάτι που θεωρώ ότι θα συμβάλει θετικά και στο Τουρισμό.

Ψηφιακές υποδομές και συνδεσιμότητα

Προχωρώ στη διάσταση των ψηφιακών υποδομών και της συνδεσιμότητας: το Υπουργείο υλοποιεί σειρά δράσεων με σκοπό να παρέχουμε στους πολίτες και τις επιχειρήσεις τα απαραίτητα εφόδια για να συμμετέχουν ενεργά στη ψηφιακή κοινωνία και να επωφελούνται τα μέγιστα από τη ψηφιακή μετάβαση.

Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε ολοκληρώσει διαγωνιστική διαδικασία για το έργο «Επέκταση Δικτύων Υπερ Υψηλής Χωρητικότητας σε Υποεξυπηρετούμενες Περιοχές», με Ανάδοχο τη Cyta, μέσω του οποίου το κράτος επιδοτεί με €35 εκατομμύρια την ανάπτυξη σταθερών δικτύων οπτικών ινών σε μη αστικές και αγροτικές περιοχές. Με τον τρόπο αυτό, θα επεκταθεί το σταθερό γρήγορο ίντερνετ σε ταχύτητες Gigabit, σε ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια. Το έργο ξεκινά τώρα, και με την ολοκλήρωση του στις αρχές του 2026, ακόμα και τέλη του 2025, φιλοδοξούμε όπως η Κύπρος γίνει η πρώτη χώρα στην Ευρώπη που θα πετύχει 100% πληθυσμιακή κάλυψη σε όλο το φάσμα της συνδεσιμότητας υπερ υψηλών ταχυτήτων, κινητής και σταθερής.

Παράλληλα, στηρίζουμε με συνολικό προϋπολογισμό που φτάνει τα €10εκ, τη μετάβαση των πολιτών σε συνδέσεις υπέρ υψηλών ταχυτήτων, μέσω της επιχορήγησης του μηνιαίου κόστους συνδρομής για νέες συνδέσεις ή αναβαθμίσεις συνδέσεων σε υψηλότερες ταχύτητες. Μέχρι σήμερα, 50,000 περίπου νοικοκυριά έχουν αξιοποιήσει την ευκαιρία αυτή, και είμαστε αισιόδοξοι πως το ποσό που έχει προβλεφθεί θα υπερκαλυφθεί σύντομα.

Τεχνολογίες Αιχμής & Τεχνολογίες Διαστήματος

Όσο αφορά τις τεχνολογίες αιχμής, που βρίσκονται στον πυρήνα των σχεδιασμών μας:

Είναι σημαντική η αξιοποίηση της μεγάλης προοπτικής που δημιουργείται από την εξέλιξη του τομέα των τεχνολογιών διαστήματος, και ειδικότερα τους τομείς των δορυφορικών επικοινωνιών, της πλοήγησης και της παρατήρησης γης, όπου η Κύπρος έχει ήδη πετύχει σημαντικά βήματα. Το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών του Υφυπουργείου έχει ολοκληρώσει την Εθνική Νομοθεσία για το Διάστημα η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή τον Οκτώβριο του 2023, καθορίζοντας το πλαίσιο ανάπτυξης και εποπτείας των εθνικών διαστημικών δραστηριοτήτων.

Παράλληλα, προωθείται κατά το 2024 η δημιουργία Space Incubator Centre για νεοφυείς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα. Το κέντρο θα παρέχει υποστήριξη, εξειδικευμένες υπηρεσίες (mentoring/ coaching) και ευκαιρίες δικτύωσης σε κυπριακά startups με στόχο τη διαμόρφωση μίας δυναμικής τοπικής βιομηχανίας διαστήματος.

Όσον αφορά το blockchain, η Κύπρος έχει ενταχθεί τον Μάρτιο 2024 ως ένα από τα ιδρυτικά μέλη στην Ευρωπαϊκή Κοινοπραξία Ψηφιακών Υποδομών (EDIC) Blockchain, με σκοπό την ανταλλαγή καλών πρακτικών και την από κοινού υλοποίηση έργων blockchain. Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη το διασυνοριακό έργο eDiploma, για την εξακρίβωση της αυθεντικότητας ψηφιακών διπλωμάτων/ διαπιστευτηρίων, το οποίο θα δοθεί σε παραγωγική λειτουργία τον Σεπτέμβριο 2024, και αποτελεί ένα από τα σημαντικά έργα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο σε αυτό τον τομέα.

Σε εξέλιξη βρίσκεται η αναθεώρηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Τεχνητή Νοημοσύνη (TN), ούτως ώστε να εντάξουμε εφαρμογές της σε υπηρεσίες που αναπτύσσουμε και σε καίριες λειτουργίες του κράτους, όπως ο τουρισμός, ναυτιλία, η αστυνόμευση, η κυβερνοασφάλεια και η γεωργία. Προς αυτή την κατεύθυνση, βλέπουμε τα παραδείγματα άλλων χωρών που έχουν ήδη αναπτύξει παρόμοιες εφαρμογές και διαθέτουν εμπειρία στον τομέα, όπως η Μάλτα και η Εσθονία, με τις οποίες και προωθούμε σχετική συνεργασία.

Επιπρόσθετα, και σε συνέχεια της ψήφισης του πανευρωπαϊκού Κανονισμού AI ACT στις 13 Μαρτίου 2024, το Υφυπουργείο δρομολογεί εντός του 2024 σειρά ενεργειών για εναρμόνιση με τον κανονισμό που αφορά τη ρύθμιση της ασφαλούς και αξιόπιστης χρήσης της Τεχνητής Νοημοσύνης.

Τέλος, βρίσκεται σε εξέλιξη πιλοτικό έργο για την 1^η προηγμένη κβαντική υποδομή ασφαλούς επικοινωνίας στην Κύπρο, η οποία θα επιτρέπει την εξαιρετικά ασφαλή μεταφορά πληροφοριών μεταξύ δημοσίων οργανισμών, κρίσιμης σημασίας

υποδομών, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και βιομηχανικών υπηρεσιών στην Κύπρο. Το έργο συγχρηματοδοτείται με €3,75 εκατομμύρια από ευρωπαϊκούς πόρους.

Έξυπνες Πόλεις

Από την Τεχνητή Νοημοσύνη, μεταβαίνουμε σε ένα συναφές θέμα, τη μετάβασή μας σε έξυπνες πόλεις. Το έργο Smart Cyprus, περιλαμβάνει μία ολιστική προσέγγιση για την εφαρμογή λύσεων έξυπνων πόλεων σε όλη την Κυπριακή επικράτεια. Το έργο έχει στόχο να προσφέρει μια τεχνολογική υποδομή, μία πλατφόρμα, στην οποία εξελικτικά θα προστίθενται λύσεις έξυπνων πόλεων για όλη την Κύπρο, και να συντονίσει τις εν εξελίξει πρωτοβουλίες από τους διάφορους δήμους οι οποίες και θα ενσωματωθούν στην πλατφόρμα.

Εντός του 2023, προκηρύχθηκε ανοικτός διαγωνισμός για τον σκοπό αυτό, με καταληκτική ημερομηνία τα μέσα Μαΐου φέτος, ο οποίος προνοεί την υλοποίηση - σε πρώτο στάδιο- τριών βασικών κοινών λύσεων: την έξυπνη στάθμευση, τον έξυπνο φωτισμό και την έξυπνη διαχείριση συλλογής απορριμμάτων. Το έργο, το οποίο χρηματοδοτείται από το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, περιλαμβάνει υλοποίηση εφαρμογής για κινητές συσκευές, μέσω της οποίας ο πολίτης θα μπορεί να επικοινωνεί με τους Δήμους αλλά και να λαμβάνει τις σχετικές υπηρεσίες που εξελικτικά θα προστίθενται.

Ψηφιακές Δεξιότητες

Απαραίτητο συστατικό του ψηφιακού οικοσυστήματος που κτίζουμε είναι και η επένδυση στις ψηφιακές δεξιότητες των πολιτών και των εργαζομένων. Καμία ψηφιακή λύση δεν μπορεί να αναπτυχθεί χωρίς την απαραίτητη εξειδίκευση και καμία εφαρμογή δεν θα έχει ουσιαστικό αποτέλεσμα, εάν οι πολίτες δεν έχουν τις βασικές ψηφιακές γνώσεις για να την αξιοποιήσουν.

Ως ο συντονιστής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις Ψηφιακές Δεξιότητες, το Υφυπουργείο έχει αναλάβει συντονιστικό ρόλο μεταξύ των διαφόρων φορέων υλοποίησης του Σχεδίου, που περιλαμβάνουν το Κέντρο Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) για σκοπούς κυρίως κατάρτισης του γενικού πληθυσμού, την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΑνΑΔ) για τους εργαζομένους ως επί το πλείστο στον ιδιωτικό τομέα, και την Κυπριακή Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης (ΚΑΔΔ), που έχει την ευθύνη για την εκπαίδευση και κατάρτιση των δημοσίων υπαλλήλων.

Εντός του 2023, διενεργήθηκε σειρά εκπαιδεύσεων σε όλες τις πιο πάνω κατηγορίες,

- το ΚΕΠΑ έχει προχωρήσει σε κατάρτιση πέραν των 1400 ατόμων όλων των ηλικιακών ομάδων, και επιπρόσθετων 1500 ατόμων που ανήκουν στην κατηγορία των άνω των 55 ετών.
- Μέσω της ΑνΑΔ, εκπαιδεύτηκαν περί των 2000 εργαζομένων και ανέργων, σε βασικές ψηφιακές δεξιότητες αλλά και εξειδικευμένα αντικείμενα, ενώ
- στον δημόσιο τομέα πέραν των 4,450 ατόμων εκπαιδεύτηκαν σε βασικά θέματα κυβερνοασφάλειας.

Επόμενα βήματα προς αυτή την κατεύθυνση είναι νέα εκπαιδευτικά προγράμματα που σχεδιάζουμε για ομάδες πληθυσμού με ειδικά χαρακτηριστικά, όπως οι γυναίκες αγροτικών και απομακρυσμένων περιοχών, καθώς και άτομα με αναπηρίες.

Άξιο αναφοράς είναι το πιλοτικό πρόγραμμα ICT Re-Up Skilling που ανακοίνωσε το Υφυπουργείο τον Φεβρουάριο του 2024 σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και τον Κυπριακό Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Πληροφορικής (CITEA). Το πρόγραμμα, μέσω εντατικής εκπαίδευσης 10 εβδομάδων σε data analytics -που προσφέρεται δωρεάν-, δίνει την ευκαιρία σε 15 πτυχιούχους θετικών επιστημών να επιδιώξουν καριέρα στον τομέα αυτό της Πληροφορικής. Αριθμός εταιρειών του κλάδου, μέλη του CITEA, έχουν ήδη δεσμευτεί προκαταρκτικά να προσφέρουν ευκαιρίες εργοδότησης σε όσους ολοκληρώσουν επιτυχώς το πρόγραμμα. Πρόκειται για μία καινοτόμο πρωτοβουλία, που στοχεύουμε να επεκταθεί σε επιπλέον θεματικές όπου παρατηρείται έλλειψη ειδικών στην αγορά.

Τέλος, το Υφυπουργείο βρίσκεται σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Ψηφιακής Καινοτομίας DiGiNN που ξεκίνησε επίσημα τη λειτουργία του τον Οκτώβριο του 2023, με ευρωπαϊκή συγχρηματοδότηση €6 εκατομμυρίων, καθώς και εθνικούς πόρους €3 εκατομμυρίων και πρόσθετη ιδιωτική επένδυση άλλων €3 εκατομμυρίων. Πρόκειται για μία σύμπραξη Κυπριακών οργανισμών στους τομείς υψηλής τεχνολογίας, έρευνας και επιχειρηματικότητας και συγκεκριμένα: το ΚΕΒΕ, την ΟΕΒ, την PWC, το ΤΕΠΑΚ, το CYENS και το ΚΟΙΟΣ, υπό το συντονισμό του Ινστιτούτου Κύπρου. Το DiGiNN στοχεύει να λειτουργήσει ως ένα one-stop-shop τόσο για την προώθηση περαιτέρω εκπαιδεύσεων σε εργαζομένους επιχειρήσεων, αλλά και την παροχή υπηρεσιών για την ενίσχυση του επιπέδου της ψηφιακής τους ωριμότητας. Το Υφυπουργείο εφαρμόζει μία ευρύτερη συνεργασία με το DiGiNN, η οποία εντός του 2024 προνοεί την αξιολόγηση ψηφιακής

ωριμότητας των επιχειρήσεων αλλά και τη διενέργεια μελέτης αντικτύπου των χορηγιών που έχουν δοθεί σε εταιρείες για τη ψηφιακή τους αναβάθμιση, ούτως ώστε να διασφαλιστεί η καλύτερη στόχευση της παρεχόμενης υποστήριξης. Παράλληλα, και στη βάση των δεδομένων που θα καταγραφούν, θα δοθούν συστάσεις και στην ΑνΑΔ για νέα προγράμματα που να ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς.

Πριν κλείσω το κεφάλαιο της Ψηφιακής Πολιτικής, επιτρέψτε μου να αναφερθώ συγκεκριμένα στον Ψηφιακό Πολίτη, ένα σημαντικό έργο για το Υφυπουργείο στη βάση του οποίου θα υλοποιήσουμε σταδιακά και εξελικτικά όλο το φάσμα των ψηφιακών υπηρεσιών του κράτους. Σκοπός να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις ούτως ώστε κάθε συναλλαγή και επαφή του πολίτη με το δημόσιο να μπορεί να γίνεται ηλεκτρονικά, εύκολα, γρήγορα και με ασφάλεια.

Κύρια συστατικά αυτής της πλατφόρμας του Ψηφιακού Πολίτη είναι: η κεντρική κυβερνητική πύλη (gov.cy) και μια εφαρμογή για κινητές συσκευές, ενώ οι κύριοι μηχανισμοί στους οποίους θα βασίζεται είναι ένας ασφαλής τρόπος δημιουργίας και επαλήθευσης επίσημων εγγράφων αλλά και η ηλεκτρονική ταυτότητα (CY-eID), που περιλαμβάνει και την ηλεκτρονική υπογραφή.

Το gov.cy θα αποτελεί το νέο κεντρικό διαδικτυακό σημείο επαφής του πολίτη με το δημόσιο. Πρόκειται για μία σύγχρονη πύλη, με τεχνολογίες Cloud, που θα επιτρέψει την καλύτερη διαχείριση του περιεχομένου και στην οποία θα συγκεντρώνονται τόσο το σύνολο των δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, όσο και οι κυβερνητικές ιστοσελίδες, οι οποίες θα ανασχεδιαστούν σταδιακά στη βάση μίας ομοιογενούς εικόνας και λειτουργικότητας. Στην πύλη θα λειτουργεί ψηφιακός βοηθός με τη χρήση γενετικής τεχνητής νοημοσύνης, με σκοπό να διευκολύνει την επικοινωνία με τους πολίτες, παρέχοντας απαντήσεις σε ερωτήματα για συγκεκριμένες θεματικές περιοχές που θα ανακοινώνονται.

Μέσω της εφαρμογής, ο πολίτης θα μπορεί να εκδίδει **ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΑ** και να διατηρεί σε ψηφιακή μορφή επίσημα έγγραφα, των οποίων η γνησιότητα θα μπορεί να επαληθεύεται, να υπογράφει ηλεκτρονικά έντυπα και αιτήσεις εκεί και όπου απαιτείται χειρόγραφη υπογραφή για την εγκυρότητα της πράξης, και να τα αποστέλλει ηλεκτρονικά στις αρμόδιες υπηρεσίες, χωρίς την ανάγκη φυσικής παρουσίας.

Αρχή γίνεται εντός του 2024, με την έναρξη λειτουργίας της πύλης gov.cy και με τη ψηφιοποίηση τριών βασικών εγγράφων στην εφαρμογή Ψηφιακός Πολίτης: την Ταυτότητα, την Άδεια Οδήγησης και το πιστοποιητικό καταλληλότητας οχήματος

(MOT). Σταδιακά, θα προστίθενται επιπλέον λειτουργίες, ψηφιακά έγγραφα και δυνατότητες μέσω της εφαρμογής, ούτως ώστε να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο για τον πολίτη.

Το έργο υλοποιείται σε συνεργασία με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης της Ελλάδας – (και προαναγγέλλω σήμερα υπογραφή συμφωνίας για αυτό το σκοπό).

Πρόσθετα, ξεκινούμε φέτος ένα πολυδιάστατο έργο αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού της τεχνολογικής υποδομής της κρατικής μηχανής, το οποίο βασίζεται στην τυποποίηση των βασικών αρχών που θα πρέπει να διέπουν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση κάθε υπηρεσίας και κάθε συστήματος που αναπτύσσουμε: ask-once-store-once, cloud first, security by design, open data & standardized components (τυποποιημένοι μηχανισμοί). Εξαιρετικά σημαντικό έργο – που τολμούμε εν μέσω όλων των άλλων έργων και προτεραιοτήτων – να ξεκινήσουμε φέτος. Είναι το έργο που θα μας δώσει το δικαίωμα στο τέλος της ημέρας να πούμε ότι αφήνουμε πίσω μας μια ψηφιακά έτοιμη τεχνολογική υποδομή.

Η υποδομή αυτή θα σχεδιαστεί λαμβάνοντας υπόψη τις τεχνολογίες υπολογιστικού νέφους για να καταλήξουμε στην υλοποίηση του δικού μας υβριδικού Government Cloud. Το έργο περιλαμβάνει αυτό που έχουμε προαναγγείλει, τη μεταφορά όλων των κέντρων δεδομένων του κράτους σε χώρους που πληρούν τα αναγκαία πρότυπα καταλληλότητας και ασφάλειας. Αυτό θα ξεκινήσει από φέτος και θα πάρει κάποιους μήνες ολοκλήρωσης, για όλα τα Κέντρα.

Σημαντική παράμετρος για την ενιαία αυτή προσέγγιση είναι ο κεντροποιημένος έλεγχος της υλοποίησης ψηφιακών έργων από το Υφυπουργείο, ο οποίος και έχει διασφαλιστεί από αυτή την Κυβέρνηση με απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου τον Οκτώβριο του 2023, ενώ αναγκαία προϋπόθεση είναι η αλλαγή στη μεθοδολογία σχεδιασμού, προκήρυξης, επιλογής και υλοποίησης έργων πληροφορικής. Πρόκειται για προσπάθεια που θα ξεκινήσει στο αμέσως επόμενο διάστημα, σε συνεργασία με το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας και τον CITEA, και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2024. Είναι έργο του οποίου την ευθύνη έχει η Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου, τους οποίους και ευχαριστώ για την πολύ στενή συνεργασία.

ΑΞΟΝΑΣ 2: ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η ασφάλεια και η ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο είναι για εμάς ουσιώδης προϋπόθεση και αποτελεί καίρια παράμετρο ως προς τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των τεχνολογικών έργων που αναλαμβάνουμε.

Σε συνέχεια των περιστατικών του περασμένου έτους, το Υφυπουργείο σε συνεργασία με την Αρχή Ψηφιακής Ασφάλειας, προέβησαν σε αριθμό δράσεων για την θωράκιση των κρίσιμων υποδομών του κράτους.

Συγκεκριμένα, εντός του 2023:

- ξεκίνησε η ετοιμασία ενός οριζόντιου προγράμματος / πλαισίου κυβερνοασφάλειας για το δημόσιο τομέα, που περιλαμβάνει δομές, μέτρα και διεργασίες αναγνώρισης, αξιολόγησης και ανταπόκρισης έναντι απειλών και περιστατικών κυβερνοασφάλειας, με σκοπό να διασυνδέσει και εναρμονίσει όλες μας τις ενέργειες σε αυτό τον τομέα.
- ετοιμάστηκε τροποποιητικό νομοσχέδιο από την ΑΨΑ σε συνεργασία με το Υφυπουργείο, για την εναρμόνιση της εθνικής μας νομοθεσίας με την ευρωπαϊκή Οδηγία NIS2,
- τον Σεπτέμβριο του 2023, λειτούργησε το Κέντρο Επιχειρήσεων του Εθνικού CSIRT, το οποίο παρέχει 24/7 παρακολούθηση της ψηφιακής δραστηριότητας στις κρίσιμες υποδομές πληροφοριών της Δημοκρατίας. Σκοπός, να εντοπίζονται έγκαιρα οι ανωμαλίες, και να ξεκινούν άμεσα οι απαιτούμενες ενέργειες για αντιμετώπισή τους.
- Σε αυτό το πλαίσιο, η ΑΨΑ, εγκατέστησε μηχανισμούς - συγκεκριμένα 33 αισθητήρες - για σκοπούς ανίχνευσης και ανάλυσης επιθέσεων σε πραγματικό χρόνο σε κρίσιμες υποδομές του κράτους. Οι αισθητήρες εγκαταστάθηκαν στο πλαίσιο του ερευνητικού προγράμματος SENTINEL, σε συνεργασία με το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου και ελέγχονται από την υποδομή του Εθνικού CSIRT.
- Η ΑΨΑ ορίστηκε με απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου τον Ιανουάριο 2024, ως η Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας. Η Αρχή συνεργάζεται στενά με άλλους αρμόδιους φορείς στη Κυπριακή Δημοκρατία όπως ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης και ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης ποιότητας του Υπουργείου Εμπορίου, καθώς και με συνεργάτες από άλλες χώρες, για την εφαρμογή του εθνικού πλαισίου σε θέματα πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας.

- Να σημειώσουμε ότι αξιοποιήθηκαν συλλογικά από την ΑΨΑ και από τη Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας του Υφυπουργείου, υπηρεσίες που παρέχει ο Οργανισμός της ΕΕ για την Κυβερνοασφάλεια (ENISA) για συνολικά 37 κρίσιμες υποδομές (μεταξύ των οποίων 31 υποδομές από τον Δημόσιο τομέα). Αναφέρομαι στην διενέργεια ασκήσεων διείσδυσης (penetration tests) που είναι εξαιρετικά σημαντικές για τον έλεγχο των αδυναμιών κάθε υποδομής.

Βήματα έγιναν επίσης ως προς την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας στις επιχειρήσεις και την ευαισθητοποίηση του κοινού:

- Μεταξύ άλλων, το 2023 λειτούργησε σε πλήρη σύνθεση, το Εθνικό Κέντρο Συντονισμού Κυβερνοασφάλειας (NCC-CY) κάτω από την ομπρέλα του Επιτρόπου Επικοινωνιών (της ΑΨΑ), του Συμβουλίου του οποίου προεδρεύει ο ΓΔ του Υφυπουργείου. Η αποστολή του είναι να διευκολύνει την πρόσβαση σε τεχνογνωσία για βιομηχανικά, τεχνολογικά και ερευνητικά θέματα κυβερνοασφάλειας. Μέσω του NCC-CY και σε συνεργασία με το Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας, προκηρύχθηκε Σχέδιο Χορηγιών €1 εκατομμυρίου, για την ενίσχυση του επιπέδου κυβερνοασφάλειας των κυπριακών μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ).
- Δημιουργήθηκε από την ΑΨΑ μία ολοκληρωμένη εργαλειοθήκη προτύπων/μεθοδολογιών (toolkit) με σκοπό να προσφέρει καθοδήγηση σε οποιοδήποτε οργανισμό θα ήθελε να την χρησιμοποιήσει για να κτίσει μια δομημένη προσέγγιση για την αποτελεσματική θωράκιση έναντι απειλών στον κυβερνοχώρο, και
- ιδρύθηκε το ICT Academy , που φιλοξενεί εγχώριες και διεθνείς εκδηλώσεις, συνέδρια, εκπαιδευτικά σεμινάρια και πρωτοβουλίες δικτύωσης, με όραμα να εξελιχθεί σε περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης επαγγελματιών στον τομέα του ICT.

Παράλληλα, ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, μέσω εκστρατειών σε MME και social media, ενημερωτικών σεμιναρίων και άλλων δράσεων σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές για ασφαλέστερη πλοήγηση στο Διαδίκτυο, καθώς και τους αυξανόμενους κινδύνους στον κυβερνοχώρο, δράσεις τις οποίες συντονίζει η ΑΨΑ.

Στους ίδιους άξονες κινούνται και οι δράσεις που δρομολογούνται για το 2024. Συγκεκριμένα, προνοείται:

- σχεδιασμός Εθνικών Σχεδίων Διαχείρισης Κρίσης για την κυβερνοασφάλεια βάση των απαιτήσεων του NIS 2
- εφαρμογή πλαισίου πιστοποίησης κυβερνοασφάλειας και έναρξη πιλοτικών προγραμμάτων για ελέγχους σε φορείς πιστοποίησης και στην αγορά.

Επιπρόσθετα, για την περαιτέρω ενίσχυση του επιπέδου και της κουλτούρας κυβερνοασφάλειας σε επιχειρήσεις και κοινωνία, η ΑΨΑ προχωρεί με

- τη δημιουργία του Εθνικού Cybersecurity Index (CY-Index), το οποίο προσβλέπει στη δημιουργία αντικειμενικής εικόνας της ωριμότητας των Κυπριακών Επιχειρήσεων σε θέματα Κυβερνοασφάλειας, καθώς και σειρά δραστηριοτήτων ενημέρωσης προς το κοινό.
- Μέσω του Εθνικού Κέντρου Συντονισμού Κυβερνοασφάλειας (NCC-CY) γίνεται επίσης προσπάθεια για διεκδίκηση πρόσθετων ευρωπαϊκών κονδυλίων για προκήρυξη νέων σχεδίων χορηγιών για ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας στις επιχειρήσεις εντός του 2024.

ΑΞΟΝΑΣ 3: ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Θα αναλύσουμε τώρα τον τρίτο και τελευταίο πυλώνα / άξονα πολιτικής αρμοδιότητας του Υφυπουργείου, την έρευνα και καινοτομία, ένα τομέα όπου η Κύπρος κάνει τα τελευταία χρόνια σημαντικά βήματα προόδου και τον οποίο θεωρούμε ουσιώδη σε όλη την προσπάθεια για ψηφιακή μετάβαση της χώρας μας, περιλαμβανομένης της προσέλκυσης επενδύσεων και μετατροπής της χώρας σε περιφερειακό κέντρο τεχνολογίας και καινοτομίας.

Χαρακτηριστικό το γεγονός ότι η χώρα μας διατηρεί τη θέση της για 2η συνεχόμενη χρονιά στους Strong Innovators της Ευρώπης.

Η Κύπρος, αν και μικρή πληθυσμιακά, διαθέτει μία υψηλού επιπέδου ερευνητική κοινότητα, που καταγράφει σημαντικές επιτυχίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Συγκεκριμένα, στο νέο πρόγραμμα-πλαίσιο Ορίζοντας Ευρώπη – που βρίσκεται περίπου στο μέσο του χρονικά – η Κύπρος, έχει μέχρι σήμερα αντλήσει χρηματοδότηση ύψους €210 εκατομμυρίων, ενώ στόχος μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου είναι όπως φτάσουμε τα €500 εκ (σε σχέση με τα €320εκ. στο πρόγραμμα Ορίζοντας 2020). Αξίζει να σημειωθεί πως μόλις πρόσφατα, η Κύπρος κέρδισε, μετά από 11 χρόνια, το πρώτο της ERC Advanced Grant στον Ορίζοντα Ευρώπη, το οποίο παρέχει τις πλέον ανταγωνιστικές χρηματοδοτήσεις στην Ευρώπη και αποτελεί απόδειξη επιστημονικής αριστείας παγκοσμίως.

Το 2023, λειτούργησε ένα νέο (το 7^ο) Κέντρο Αριστείας, το Phaethon, για την Πράσινη και Αειφόρο ανάπτυξη.

Άμεση προτεραιότητα της Κυβέρνησης ήταν ο καταρτισμός νέας Στρατηγικής του κράτους, η οποία εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και τέθηκε σε εφαρμογή τον Δεκέμβριο του 2023, ενώ είχε προηγηθεί η αναθεώρηση της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2030 τον Μάρτιο του 2023. Ως βασικές προτεραιότητες τέθηκαν η δημιουργία συνθηκών για την περαιτέρω ανάπτυξη και την ενίσχυση των ικανοτήτων του οικοσυστήματος, η διασύνδεση της έρευνας με την αγορά και η εμπορικοποίηση καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και η ενίσχυση της εξωστρέφειας του οικοσυστήματος και η προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων.

Όσον αφορά τη θεσμική χρηματοδότηση που το Υφυπουργείο παρέχει σε ερευνητικά ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένων των Κέντρων Αριστείας, αυτή ανήλθε στα €17,5 εκ το 2023, ενώ €25 περίπου εκατομμύρια αναμένεται να διατεθούν για τον ίδιο σκοπό εντός του 2024.

Επιπρόσθετα, €21 εκατομμύρια διατίθενται ετησίως από το Υφυπουργείο στο Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΙΔΕΚ), τα οποία μεταφράζονται σε προκηρύξεις ανταγωνιστικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων αλλά και υποστηρικτικές υπηρεσίες που απευθύνονται στο σύνολο του κυπριακού οικοσυστήματος.

Μεγάλης σημασίας για το κράτος είναι η προσέλκυση επενδύσεων, και ειδικότερα σε τομείς που παρουσιάζουν υψηλή προοπτική ανάπτυξης, όπως η τεχνολογία. Το Υφυπουργείο διαχειρίζεται δύο σημαντικά κίνητρα για προσέλκυση επενδύσεων: το πιστοποιητικό καινοτομίας, μέσω του οποίου φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις λαμβάνουν φοροαπαλλαγή ύψους 50%, και το Cyprus Startup Visa για τη σύσταση νεοφυών καινοτόμων επιχειρήσεων στο νησί. Τον τελευταίο χρόνο, δόθηκαν 38 Πιστοποιητικά Καινοτομίας σε ΜμΕ, από 51 αιτήσεις που λήφθηκαν, καθώς και 4 StartUp Visa, από 38 αιτήσεις.

Κάποια στοιχεία για το θέμα της χρηματοδότησης: Μέσω των προγραμμάτων του ΙΔΕΚ, από τον Μάρτιο του 2023 μέχρι και τον Μάρτιο του 2024, προκηρύχθηκαν προσκλήσεις ύψους €64 εκατομμυρίων, οι οποίες κατέγραψαν μεγάλη ανταπόκριση από το οικοσύστημα, με 199 νέες συμμετοχές.

Παράλληλα, κατά την εν λόγω χρονική περίοδο, υπογράφηκαν συμβόλαια για έργα ύψους περίπου €27 εκατομμυρίων, σε τομείς με ιδιαίτερη προοπτική ανάπτυξης,

τα οποία περιλαμβάνουν: την τεχνολογία, την αγροδιατροφή, τη ναυτιλία, την υγεία και την ενέργεια.

Από τα προγράμματα αυτά, προκύπτουν 317 νέες θέσεις εργασίας και 56 συνεργασίες ερευνητικών οργανισμών με επιχειρήσεις, ενώ επιτυγχάνεται αξιοσημείωτη άντληση ιδιωτικών κεφαλαίων που φτάνει στο 18% του συνόλου της χρηματοδότησης.

Πρόσθετα, αξιοποιώντας το μέτρο RepowerEU, το ΙΔΕΚ έχει επιτύχει την άντληση επιπλέον €10 εκατομμυρίων τα οποία και έχουν διατεθεί σε συγκεκριμένα προγράμματα για αντιμετώπιση προκλήσεων στους τομείς της ενέργειας και της πράσινης μετάβασης.

Είναι δόκιμο να σημειώσουμε πως η στόχευση των προγραμμάτων βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις στρατηγικές επιδιώξεις της νέας Στρατηγικής. Πρόκειται για ένα ισορροπημένο μίγμα επένδυσης, που καλύπτει σφαιρικά όλους τους τομείς στόχευσης, με ιδιαίτερη έμφαση στη διασύνδεση ερευνητικής με επιχειρηματική κοινότητα και την μετατροπή της γνώσης σε αξία για την πραγματική οικονομία, μέσω και της διεθνοποίησης.

Ανάλογα αυξάνεται και η επένδυση στους τομείς εξειδίκευσης της οικονομίας, όπως ο κλάδος των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών, τόσο όσον αφορά έργα των οποίων η υλοποίηση έχει ήδη αρχίσει, όσο και προσκλήσεις των οποίων τα συμβόλαια θα υπογραφούν σύντομα. Θα ήθελα να αναφερθώ ειδικότερα στους τομείς της Υγείας, της Αγροδιατροφής, της Ναυτιλίας αλλά και της Ενέργειας, στους οποίους έργα θα υλοποιηθούν ως αποτέλεσμα συνεργασιών μεταξύ ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων, μέσω προγραμμάτων συνεργασίας όπως το Co-Develop.

Αξίζει να σημειωθεί πως εντός των επόμενων ημερών υπογράφονται τα δυο πρώτα συμβόλαια έργων που έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος DISRUPT του ΙΔΕΚ, το πρώτο στο είδος του πρόγραμμα μικτής χρηματοδότησης που συνδυάζει δημόσια χορηγία με επενδύσεις ιδιωτικών επενδυτικών κεφαλαίων με απώτερο σκοπό την εκθετική ανάπτυξη επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές, ενώ είναι υπό αξιολόγηση άλλες 8 προτάσεις.

Πέραν των χρηματοδοτικών εργαλείων, μέσω του ΙΔΕΚ παρέχονται υποστηρικτικές υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας προς το οικοσύστημα.

Συγκεκριμένα, μέσω της δομής του Innovation Factory, η οποία παρέχει υποστήριξη για ενδυνάμωση των ικανοτήτων καινοτομίας των επιχειρήσεων, έτυχαν εκπαίδευσης το περασμένο έτος πέραν των 250 επαγγελματιών σε συναφή θέματα.

Εξίσου σημαντικές είναι και οι εξειδικευμένες υπηρεσίες που προσφέρονται από τα Εθνικά Σημεία Επαφής για ενίσχυση της προσπάθειας κυπριακών φορέων που προτίθενται να συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά ανταγωνιστικά προγράμματα, μέσω προεπισκόπησης προτάσεων και διενέργειας mock interviews. Εντός των τελευταίων 12 μηνών, τα Εθνικά Σημεία Επαφής παρείχαν υποστήριξη σε 82 προτάσεις κυπριακών φορέων, συμβάλλοντας στις υψηλές επιδόσεις που είδαμε προ ολίγου.

Θα ήθελα να σταθώ στη λειτουργία του Κεντρικού Γραφείου Μεταφοράς Γνώσης τον Μάιο του 2023, που αποτελεί και ορόσημο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Σε συνεργασία με διεθνείς εμπειρογνώμονες, το Γραφείο παρέχει δωρεάν υπηρεσίες προστασίας διανοητικής ιδιοκτησίας και εμπορικής αξιοποίησης ερευνητικών αποτελεσμάτων, υποστηρίζοντας ερευνητικούς οργανισμούς και επιχειρήσεις να κάνουν το επόμενο βήμα και να διαθέσουν επιτυχώς τα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες τους στην εγχώρια αλλά και τη διεθνή αγορά.

Κλείνουμε με αναφορά στο αμέσως επόμενο διάστημα:

Για το υπόλοιπο της χρονιάς, αναμένεται να προκηρυχθούν από το ΙΔΕΚ, προγράμματα αξίας €40 εκατομμυρίων.

Παράλληλα, το Υφυπουργείο έχει ήδη δρομολογήσει σειρά ενεργειών σε επίπεδο πολιτικής για την ενίσχυση του περιβάλλοντος για την έρευνα και την καινοτομία στη χώρα. Ειδικότερα, εργαζόμαστε για τη διαμόρφωση μηχανισμού μοριοδότησης δημόσια χρηματοδοτούμενων ερευνητικών οργανισμών με σκοπό την κατανομή της κρατικής χορηγίας, καθώς και μηχανισμού αξιολόγησης του κοινωνικο-οικονομικού αντικτύπου των επενδύσεων σε Ε&Κ, ούτως ώστε να διασφαλίζουμε πως κάθε ποσό που δαπανείται θα επιστρέφει σε αξία για την οικονομία.

Άλλες ενέργειες περιλαμβάνουν:

- την τροποποίηση του νομικού πλαισίου των δημοσίων Πανεπιστημίων για την ίδρυση Τεχνοβλαστών

- και την αξιολόγηση και Προώθηση της συμμετοχής της Κύπρου σε υφιστάμενες και νέες ευρωπαϊκές ερευνητικές υποδομές.

Η Κυβέρνηση εστιάζει ιδιαίτερα στην ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διεθνούς συνεργασίας μέσω συμμετοχής σε ευρωπαϊκές υποδομές και διεθνείς οργανισμούς. Αξίζει να πούμε πως στο πλαίσιο διακρατικών συμφωνιών, έχει ήδη προκηρυχθεί κοινό χρηματοδοτικό πρόγραμμα με το Ισραήλ, τον Φεβρουάριο 2024, ενώ εντός του έτους, αναμένεται να προκηρυχθούν και δύο άλλα προγράμματα με Ισραήλ και Ελλάδα αντίστοιχα.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Κάθε οργανισμός πρέπει να θέτει στρατηγικούς στόχους που να κατευθύνουν στο τέλος της ημέρας όλες του τις ενέργειες. Για εμάς τούτος ο στόχος είναι η ενδυνάμωση της προοπτικής της Κύπρου να καταστεί περιφερειακό κέντρο καινοτομίας και τεχνολογίας.

Η παρουσίαση από τον ΠΤΔ του ετήσιου προγραμματισμού της Διακυβέρνησης για το 2024, ανέδειξε ξεκάθαρα την τεράστια σημασία που έχει για την Κυβέρνηση και τον ίδιο τον ΠΤΔ, η ψηφιακή μετάβαση. Για εμάς στο Υφυπουργείο, δεν πρόκειται για υποσχέσεις αλλά για στοχοθέτηση. Αντιλαμβανόμαστε πλήρως το μέγεθος της ευθύνης, τη σημαντικότητα αλλά και την πολυπλοκότητα του έργου που εξυπηρετούμε, και θα καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια για να πετύχουμε τους στόχους μας σε συνεργασία με όλα τα άλλα Υπουργεία και Υφυπουργεία.